

Ганна Остапенко

АВТОРСЬКА КОНЦЕПЦІЯ ПІДРУЧНИКА

«Українська мова та читання»

підручник для 2 класу

закладів загальної середньої освіти (у 2-х частинах)

Підручник інтегрованого курсу «Українська мова та читання» створено відповідно до Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Р. Шияна, цикл 1 (1-2 класи). Його зміст поєднує розкриття всіх змістових ліній мовно-літературної галузі.

Підручник є частиною комплексу, до якого також входить авторський підручник інтегрованого курсу «Я досліджую світ», що теж поданий на конкурс. Теми та зміст підручника узгоджено з відповідною Модельною програмою, яка пілотується у цьому навчальному році у 2-х класах.

Особливу увагу автори приділили побудові освітнього процесу навколо діяльності та тематики, що близькі та цікаві для дитини 7-8 років. А також формулюванню завдань та навчальної інформації простою, живою і зрозумілою для учня мовою, не нехтуючи при цьому точністю і науковістю. Важливу увагу приділено заохоченню учнів до комунікації з однолітками та дорослими.

Структура підручника

Матеріал підручника структуровано за календарним принципом і розділено на навчальні тижні. Тематика навчального матеріалу першої частини підручника враховує теми Модельної програми:

1. Зміни (тижні 1-4).
2. Факти та здогадки (тижні 5-8).
3. Територія (тижні 9-12).
4. Спільнота (тижні 13-16).

Наприклад, теми тижнів 9-12 такі: «Твоя Україна», «Твій рідний край», «Мандрі», «На безмежних просторах Всесвіту».

Окрім матеріалів на кожен тиждень, підручник містить дві рубрики, зміст яких опрацьовується протягом місяця, відповідно до конкретних умов навчання.

У рубриці «Наш театр» подано матеріали для підготовки театралізованої вистави: літературні тексти, зразки ляльок, масок, костюмів, декорацій, поради щодо підготовки вистави, посилання на аудіотреки, а також завдання для рефлексії та самовдосконалення.

Рубрика «Моя книжка» містить завдання для створення дитиною сторінок артбука «Книжка про мене» (це проект тривалістю весь рік).

Після кожних восьми навчальних тижнів у підручнику розташовано підсумкові завдання у рубриці «Згадай перед канікулами».

Додатки до підручника містять тлумачний словник та настільні гри.

Реалізація завдань змістових ліній програми

Відповідно до концепції наскрізної інтеграції, переважна більшість завдань спрямовані на реалізацію кількох змістових ліній. Опанувати матеріал кожної змістової лінії дітям допомагають подані у підручнику персонажі.

Взаємодіємо усно

Завдання з піктограмами «Попрацюйте в парах», «Попрацюйте в групах», «Попрацюйте всім класом» передбачають регулярну практику усного мовлення. Персонаж Дружисловик допомагає дітям навчитися будувати конструктивну комунікацію, дотримуючись етики спілкування та зважаючи на емоційний відгук співрозмовника. Персонаж Чистомовик звертає увагу на правильну вимову, наголоси, бореться із суржиком.

Читаємо

Добір літературних текстів до підручника був зроблений із залученням експертки з сучасної дитячої літератури, доктора наук, упорядниці Хрестоматії сучасної дитячої літератури для початкової школи Оксани Луцєвської, а також із врахуванням відгуків читачів-другокласників, що має забезпечити високу мотивацію учнів до читання.

Для розвитку ініціативності на початку вивчення інтегрованого курсу учням пропонується створити класну бібліотеку (с. 5), яку вони поповнюватимуть протягом року. Звернення до бібліотеки передбачено у різних завданнях підручника, які передбачають самостійний добір текстів для читання та виконання мовних завдань. Мотивувати учнів до читацької діяльності допомагає персонаж Читася.

Взаємодіємо письмово

Письмові завдання репродуктивного характеру, подані у підручнику, допоможуть дітям засвоїти правильне написання слів та речень. А творчі завдання від персонажа Пишения — створення книжки, листів, листівок, плакатів — розвиватимуть креативність та зміцнюватимуть мотивацію до навчання. Значну увагу приділено роботі з інфографікою.

Досліджуємо медіа

Для критичного освоєння дітьми комунікативного медіасередовища учням пропонуються завдання від персонажа Медіаші. Для забезпечення інформаційної безпеки учнів, частина медіаматеріалів розміщується на веб-ресурсі видавництва. Підсумком навчальної діяльності протягом року, яка передбачена окремою рубрикою «Моя книжка», є створення учнями власного медіапродукту — артбука «Книжка про мене».

Досліджуємо мовлення

Для забезпечення засвоєння мовних закономірностей авторами обраний індуктивний підхід. Відповідні завдання підручника заохочують учнів спостерігати за мовленням, доходити висновків та формулювати їх. У цій діяльності школярів супроводжує персонаж Мовознай.

Театралізуємо

Окрім завдань на інсценування творів, моделювання ситуацій спілкування тощо, які пропонуються учням протягом місяця, у підручнику введено окрему рубрику «Наш театр», яку веде персонаж Режисерка. Протягом року діти підготують 8 різноманітних вистав, серед яких драматичні, музичні, пантоміми, а також лялькові (з ляльками різних видів) та тіньові.